

K O Š T I C K Ý Z P R A V O D A J
pro obce Koštice, Vojnice, Vojničky, Želevice – únor 2017

Vážení občané!

Zimní měsíce končí, ke slovu se pomalu dostává jaro. Se slunečními paprsky se objevují první jarní květy, v našich domácnostech uklízíme zimní nepořádek a těšíme se na delší a teplejší dny. Přejeme Vám krásný březen!

Společenská kronika

V měsíci únoru významné životní jubileum oslavili:

pan Josef Sunkovský – 70 let
paní Anna Kricnerová – 77 let
pan Václav Ryšlink – 83 let
paní Anděla Svobodová – 65 let
paní Milada Nasavrcká – 84 let
paní Emilia Schovancová – 81 let
pan Antonín Jaroš – 75 let
paní Danuše Havelková – 65 let
paní Hana Klégrová – 75 let

Blahopřejeme!

Nepřehlédněte

- **Sběrný dvůr bude otevřen** v sobotu 4. 3. 2017 a 18. 3. 2017 vždy od 8.30 do 11.30 hodin.
Od 1. dubna bude sběrný dvůr otevřen již každou sobotu.
- V neděli 19. února se od 14 hodin na sále KD Koštice uskutečnil tradiční **dětský karneval**, kterého se zúčastnilo cca 40 dětí. Téměř všechny děti měly nějaký karnevalový kostým a aktivně se účastnily všech společných aktivit, tanečků a soutěží, za což byly odměněny různými sladkostmi a cenou z dětské tomboly.
- **Legománie** je akce pro malé i velké děti, které mají rády stavebnici lego. K zapůjčení bude přes 100 různých herních variant jednoduchých i složitějších. Akce se koná v neděli 19. března 2017 na sále KD v Košticích od 10 do 12 hodin a potom od 13 do 15 hodin.
- **Koštický masopust 2017 vypukne v sobotu 25. března v 11 hodin před KD v Košticích. Členové SDH Koštice budou zájemcům ve dnech 22.-23.3. od 17 do 18 hod půjčovat masopustní masky na sále KD. Podpořte tuto jednu z nejstarších místních tradic a pojdte do průvodu, staňte se maskou letošního masopustu!**

Odpady

Ještě malé upřesnění k cenám za odvoz směsného odpadu. Někteří jste se ptali, kolik vlastně platí obec za odvoz odpadu a proč není odvoz levnější. Uvádíme tedy bližší informace (zaokrouhleně):

Celkové náklady za likvidaci odpadu v obci za rok 2016 byly..... 760 000,- Kč
Od občanů se za směsný odpad vybralo..... 350 000,- Kč
Za tříděný odpad obec zpětně dostala.....100 000,- Kč

Obec ze svého rozpočtu doplácí.....310 000,- Kč

Z tohoto přehledu je zřejmé, že pokud by se veškeré náklady na likvidaci odpadu započítaly do cen, platby občanů za odpad by byly ještě vyšší.

Přehled žádostí o dotace pro tento rok:

Nová podlaha v KD	Ústecký kraj
Veřejné osvětlení ve všech našich obcích	Ministerstvo průmyslu ČR
Oprava fasády kostela	Ministerstvo kultury ČR
120. výročí vzniku SDH Koštice	Ústecký kraj
Oprava kostela	Ústecký kraj
Oprava hasičárny v Košticích (pro rok 2018)	Ministerstvo vnitra ČR
Kanalizace a ČOV (dotační program má být vyhlášen na podzim)	
Získat dotaci je stále těžší, a tak se budeme těšit z každé získané finanční podpory ☺!	

Masopust

Masopust je třídní lidový svátek, který ve své podstatě sice nemá nic společného s liturgií, ale přesto je podřízen běhu církevního kalendáře. Slavil se ve dnech předcházejících Popeleční středě, kterou začíná 40 denní půst před Velikonocemi. Protože datum Velikonoc je pohyblivé, byl pohyblivým svátkem i masopust.

Přípravou na masopust býval čtvrtek před masopustní nedělí, nazývaný "tučný čtvrtek" či "tučňák". Panovalo přesvědčení, že v tento den má člověk jíst a pít co nejvíce, aby byl celý rok při síle.

Hlavní masopustní zábava začínala o "masopustní neděli". Také toho dne byl oběd bohatý, ale netrval příliš dlouho, protože se všichni chystali do hospody k muzice. Někdy se tancovalo přímo na návsi a tanec se často protáhl až do rána. Také masopustní pondělí probíhalo ve znamení zábavy a tance. V mnoha vsích se konal "mužovský bál", kam neměla přístup svobodná chasa; tancovali jen ženatí a vdané.

Vyvrcholením masopustu bylo úterý. Toho dne procházely vesnicemi průvody maškar, hrála se masopustní divadelní představení, secvičená obvykle žáky. Obchůzky masek neměly závazná pravidla; záleželo na vtipu a pohotovosti "maškarádů", jaké taškařice budou provádět. Masky byly všude pohoštěny - něčím k zakousnutí a především pálenkou a pivem, které ještě zvyšovaly rozpustilost a veselí. Bývalo však i několik tradičních masek, které se objevovaly každoročně. Mezi ně patřil např. medvěd, někdy vedený na řetězu medvědářem. Jinou tradiční maskou bývala tzv. klibna (= šiml, kobyla, koniček), skrývající často dvě osoby. Objevovala se i maska s jezdcem na koni, Žid s pytlkem nebo rancem na zádech, bába s nůsí, kominík se žebříkem, kozel a mnoho dalších.

Téměř všude končila masopustní zábava přesně o půlnoci. Tehdy zatroubil ponocný na roh a rychtář či někdo z radních všechny vyzval, aby se v klidu rozešli domů, protože nastala středa a s ní předvelikonoční půst. Někde zakončili o půlnoci muziku "pochováním basy" (symbol toho, že v postu si hudebníci nezahrají), jinde o půlnoci pochovávali Baccha. Lidé věřili, že pokud budou o masopustu tancovat přes půlnoc, objeví se mezi nimi ďábel, často jako cizinec v zeleném kabátě.

O masopustních rejích z Čech i Moravy jsou dochovány písemné zprávy již ze 13. století, i když svátek je zřejmě ještě staršího data. Od středověku mravokárci vystupovali proti rozpustilostem, které se o masopustu děly, lidem to však nijak neubíralo na dobré náladě. Kolem 18. století se začaly pořádat zvláštní taneční zábavy, tzv. reduty. Zpočátku byly přístupné jen vyšším vrstvám, později všem zájemcům.

Přehled nejbližších akcí:

19. března	Legománie	10 – 12 a 13 – 15 hod	sál KD Koštice
25. března	Masopust	bude upřesněno na plakátech	
25. března	Uklidme svět – MS Žejdlíčka	bude upřesněno	
1. dubna	Záměna – premiéra divadelního představení koštických ochotníků		
8. dubna	Noc s Andersenem	bude upřesněno na plakátech	

Tajemství domů - Želevice č. 8

Velký želevický statek patřil pod panství libčevské. Prvním známým majitelem byl r. 1637 **Matěj** zvaný **Želevský**, který ho koupil od **Matesa Nováka** (ten byl asi v Želevicích nově osídlený, proto Novák) za 250 kop.

Pak známe historii domu až od r. 1708, kdy je majitelem **Jan Jiří Kricner**, od r. 1738 jeho syn **Václav Kricner**. R. 1740 ho vlastní **Karel Kricner**, jenž zemřel r. 1746. Poručníkem jeho sirotků se stal **Tomáš Porš**, později s manželkou **Dorotou Šibovou**. Ta krátce po smrti manžela v r. 1751 statek spravovala. Vdova po Karlu Kricnerovi **Kateřina** se provdala za **Pavla Plattiga** a vlastnili statek v letech 1751 – 1764. V r. 1764 statek převzal již zletilý syn zemřelého Karla Kricnera **Václav**. Do r. 1771 zde byla hospoda.

Od r. 1770 statek spravuje další syn Karla Kricnera **Antonín** (1738 – 1.8.1822) s manželkou **Rozálií Kožiškovou** (1745 – 10.3.1806). Měli děti **Karla** (21.10.1773, vdova po něm Kateřina zemřela 1.5.1847 ve věku 82 let), **Václava** (23.12.1775, vdova po něm Anna zemřela 20.1.1855 ve věku údajně 96 let, musela být tedy asi starší než manžel..., spíš to ale bude chyba zapisujícího faráře), **Jana** (25.6.1777, oženil se 10.2.1835 s **Kateřinou Hellerovou**, oběma bylo přes 50 let, Jan označen jako výminkář), **Antonína** (27.11.1780), **Františka** (29.6.1783), **Kateřinu a Josefa** (1769 – 1855). Dcera **Kateřina** se provdala 13.10.1807 za **Jakuba Prokopa**, mlynáře z Čičovic. V roce 1791 Kricnerovi statek předali synovi **Josefu Kricnerovi** s manželkou **Annou Řimsovou** ze Zlonic. Ti měli syny **Matěje** (zemřel 1.4.1795 ve věku 4 let) a **Františka**, který zemřel hned po narození 21.8.1792. Vypadá to, že **Josef Kricner** zemřel mladý bez dědiců.

Na statku dlouho žili potomci **Tomáše Porše**, jeho synovi **Matějovi Poršovi** zde v krátké době zemřely hned 4 děti za sebou : 5.11.1791 roční **Františka**, 21.11.1792 **František** hned po narození, 1.3.1794 jednodenní **Josef**, 9.4.1795 **František** ve věku 6 dní. Poršovi se ovšem přestěhovali do čp. 6, tam se např. narodil **Matějovi** s manželkou **Annou** syn **Antonín** (25.4.1782), pak se asi vrátili do č.p. 8, který pravděpodobně krátkodobě spravovali... V matrice je zápis, že zde zemřel 21.8.1792 **Matěj**, desetiletý syn **Matěje Konšela**. Zdá se tedy, že **Matěj Porš** byl v té době konšelem.

1.10.1809 zemřel šestnáctiletý **Matěj**, syn šafáře z čp.8 **Václava Nováka**. 20.11.1829 zemřel **Josef Novák**, rovněž syn šafáře Václava Nováka, ve věku 45 let. 7.9.1829 zemřel osmiletý **Antonín**, syn děvečky **Alžběty Křivanové**.

V roce 1808 statek zdědili **František Kricner** s chotí **Rozálií Zahálkovou** ze Slatiny (1783-4.6.1844). Ti měli děti: **Marie** (provádala se 6.2.1839 za **Josefa Fivebera** z Koštic č. 46, původem z Nečich), **Kateřina** (29.8.1822, provádala se za **Matěje Hejlíka** z Evaně 16.1.1844), **Antonín**, **Anna**, **Václav** (16.1.1806 - 25.1.1806), **Terezie** (zemřela 2.6.1816 ve věku 6 měsíců), **Kateřina** (zemřela 22.3.1810 ve věku 18 měsíců), **Rozálie** (vdala se 27.2.1821 za **Františka Havránka**), **Jan** (oženil se 8.11.1834 s manželkou **Annou** z Chodoun), **František** (23.2.1814, oženil se 16.11.1847 s **Kateřinou Roháčovou** z Orasic č. 6), **Josef** (18.3.1813, oženil se 16.1.1844 s **Františkou Malínkovou** – nar. r. 1813, děvečkou ze Želevic č.2, dcerou Jakuba Malínka ze Solan a **Anny Johanovské**), **Karel** (1764 – 21.6.1830) - jeho tříletá dcera **Marie** zemřela 1.3.1847 na spálu, dcera **Anna** zemřela na vysoké horečky tři dny po narození 24.6.1841, **Pavel** (2.3.1843 se mu narodilo mrtvé dítě). Dcera **Anna Kricnerová** měla nejprve za svobodna dvě děti – **Emanuela**, který zemřel 5.1.1828 ve věku 18 měsíců, a **Annu**, která zemřela 1 měsíc po narození 1.2.1828. **Anna** se pak 2.8.1834 provdala za **Jana Kříže** z Vršovic.

R. 1840 se ujal statku **Antonín Kricner** s manželkou **Marií Mikulovou**. Měli děti: **Anna** (3.1.1868 se jí narodil nemanželský syn **Václav**, už 28.6.1870 však zemřel), **Anna** (zemřela brzy po narození 22.11.1845), **Marie** (zemřela 21.6.1849 na záduchu ve věku 2 měsíců), **Anna** (vzala si Jana **Svobodu** z Koštic č.8). Dcera **Rozálie** se provdala za **Václava Zemana** ze Slatiny. Z původně velmi rozvětveného rodu tak zůstaly jen dvě dcery.

Od r.1873 jsou vlastníky koštického čp. 8 manželé **Jan Svoboda** (13.10.1850) a **Anna Kricnerová** a stávají se v r.1884 současně majiteli domu čp. 8 v Želevicích. Měli děti: **Antonín** (15.11.1873 - 3.3.1874), **Jan** (16.5.1875-28.8.1891), trojčata **Marie** (19.5.1879-3.2.1881), **Josef** (19.5.1879-21.5.1879) a **Antonín** (19.5.1879-20.5.1879), **Bohumil** (28.10.1882, žení se 5.2.1914 s **Marií Hausmannovou**), **Božena Marie** (28.7.1887).

V roce 1886 Anna Svobodová zdělila po smrti otce domy čp.23 a čp.13 v Želevicích, které se po její smrti stávají majetkem jejího manžela Jana Svobody. Od r. 1888 je jediným vlastníkem domů v Košticích i Želevicích **Jan Svoboda**. Jan Svoboda se žení podruhé s **Marií Zemanovou**, dcerou **Václava Zemana** ze Slatiny a **Rozálie Kricnerové** ze Želevic 8. Jeho druhá manželka tedy byla sestřenicí té první. Jan s Marií v Želevicích přikoupili ještě domy čp. 4 a čp.14. Stali se tak (s výjimkou panských velkostatků) největšími vlastníky nemovitostí v Želevicích a Košticích. Měli další děti: **Václav Josef** (13.8.1888, oddán 28.4.1919 s **Marií Lukášovou** z č. 21), později majitel čp. 4, a **Jaroslav** (1.2.1895 – žení se 16.12.1922 se **Zdeňkou Rákosovou** u P.Marie Sněžné v Praze).

Majiteli domu jsou od r. 1891 Jan Svoboda a Bohumil Svoboda, od r. 1913 Jan Svoboda a Marie Svobodová, 1924 Jaroslav a Zdeňka Svobodovi.

Sčítání lidu 1921

Svoboda Jan, 30.10.1850 hospodář

Svobodová Marie, 13.10.1867, manželka, vede domácnost

Svoboda Jaroslav 1.2.1895, syn, pomáhá v hospodářství

Bělíková Marie, služka

Mrvová Kristýna, služka

Vágner František, čeledín

Současní majitelé jsou: Levyckij Zdeněk, Pourová Irena, Svoboda Jarmil, Svoboda Zdeněk. Nemovitost je pronajímána k bydlení.

Irena Hellerová